

ДОКЛАД

ПО ПРИЛАГАНЕТО НА ЗАКОНА ЗА ЧАСТНИТЕ СЪДЕБНИ ИЗПЪЛНИТЕЛИ

Съдържание

I. ВЪВЕДЕНИЕ.....	2
1. Цели на доклада.....	2
2. Закон за частните съдебни изпълнители.....	2
3. Камара на частните съдебни изпълнители.....	3
II. АНАЛИЗ.....	4
1. Законосъобразност.....	4
1.1. Изпълнителни действия.....	4
1.2. Съдебноизпълнителна практика.....	7
1.3. Нормативна уредба.....	8
1.4. Взаимодействие с държавни органи.....	11
2. Ефективност.....	12
2.1. Изпълнителни дела.....	12
2.2. Удовлетворени вземания.....	13
2.3. Приложение на чл. 18 ЗЧСИ.....	14
3. Професионализъм.....	14
3.1. Обучение.....	14
3.2. Информационна система на съдебното изпълнение (ИССИ).....	15
3.3. Професионална етика.....	15
4. Отчетност.....	16
4.1. Контрол от Инспектората към МП.....	16
4.2. Контрол от Съвета на КЧСИ.....	18
4.3. Отговорност.....	19
III. ПРЕПОРЪКИ.....	20
1. Предложения за повишаване на професионалната квалификация.....	20
2. Предложения за Тълкувателни решения.....	20
3. Предложения de lege ferenda.....	20
4. Предложения за оптимизиране на контрола върху дейността на ЧСИ.....	22
IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ.....	24

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. Цели на доклада

Настоящият доклад има за цел да оцени прилагането на Закона за частните съдебни изпълнители (Обн., ДВ, бр. 43 от 20.05.2005, в сила от 01.09.2005, изм., бр. 39 от 12.05.2006, изм., бр. 31 от 13.04.2007), да очертае проблемни области и да предложи решения за усъвършенстване на системата на принудително изпълнение в България. Докладът се основава на критериите за мониторинг на прилагането на ЗЧСИ, изготвени и приети на 21.12.2006 г. от работна група, назначена със заповед на министъра на правосъдието № ЛС-04-1119/08.12.2006 г. При изготвянето на доклада са взети предвид данните, получени от проведени в периода март–април 2007 г. подробни анкети с участниците в процеса: 8 частни съдебни изпълнители (Приложение 1), 9 държавни съдебни изпълнители (Приложение 2), 8 банки (Приложение 3), съдиите от 8 окръжни съдилища (Приложение 4) и адвокати (Приложение 5). Те представляват случайна извадка. Анализът на анкетите се основава на качествена информация, отразена в тях. Допълнително в доклада са ползвани статистическите данни от годишните отчети на Камарата на частните съдебни изпълнители, частни съдебни изпълнители и Съдебно-изпълнителни служби. С цел съпоставимост на информацията са използвани данните за периода, обхващащ второто шестмесечие на 2006 г.

2. Закон за частните съдебни изпълнители

Ефективното принудително изпълнение е характеристика на всяка добре действаща съдебна система и е основен елемент от правото на справедлив процес в разумен срок, регламентирано от чл. 6 на Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи. Необходимостта от реформа на принудителното изпълнение беше констатирана в Редовния доклад на Европейската комисия за 2004 г. за напредъка на България в процеса на присъединяване. Международният валутен фонд, Американската агенция за международно развитие (ААМР) и българските работодателски организации също настояваха за предприемане на спешни мерки за усъвършенстване и ускоряване на принудителното изпълнение в страната.

Като отчете тези мнения, българското правителство предприе мерки за провеждане на структурна реформа в съдебното изпълнение. На 10 май 2005 г. с подкрепата на всички парламентарни групи Народното събрание прие Закон за частните съдебни изпълнители (ЗЧСИ). С влизането му в сила от 1 септември 2005 г. се създаде правна възможност принудителното изпълнение в България да се осъществява и от независими професионалисти.

Законът въведе смесена система, при която вискателят решава дали да се обърне към частен или към държавен изпълнител. На частните съдебни изпълнители може да бъде възложено и събирането на публични вземания. Те са заинтересовани от бързото приключване на производството, тъй като възнаграждението им е обвързано с крайния резултат.

Частният съдебен изпълнител е независим професионалист – лице, на което държавата възлага принудително изпълнение на частни или публични вземания. Той е независим

и при изпълнение на своите функции се ръководи само от закона. ЧСИ е високо квалифициран специалист с юридическо образование и минимум три години стаж по специалността. Той се назначава от министъра на правосъдието след издържан конкурс и полага клетва пред Съвета на Камарата на ЧСИ.

3. Камара на частните съдебни изпълнители

Структурната реформа в съдебното изпълнение се извършва с изключително ускорени темпове. На 26.11.2005 г беше създадена Камарата на частните съдебни изпълнители (КЧСИ). Към момента на изготвяне на настоящия доклад в нея членуват 168 ЧСИ, от които 84 по право (назначени на основание § 1 от ПЗР на ЗЧСИ) и 84, назначени с конкурс (Раздел I, Глава втора от ЗЧСИ).

Действащите ЧСИ покриват почти всички съдебни райони в България. Няма назначени ЧСИ в районите на Смолянски окръжен съд и Ловешки окръжен съд поради липса на кандидати. В тези райони дейността по съдебното изпълнение се извършва само от държавни съдебни изпълнители (ДСИ). Незаети са общо 84 места за ЧСИ на територията на страната.

Съгласно ЗЧСИ и устава си КЧСИ отстоява принципи в защита на обществения интерес. Камарата и нейните членове ценят върховенството на закона и работят отговорно, прозрачно и професионално. Министерството на правосъдието и КЧСИ провеждат независимо един от друг строга политика на контрол и надзор над дейността на ЧСИ и следят за прилагането на етичните стандарти и правила за професионално поведение.

Министерство на правосъдието разработи с активната подкрепа на Проекта за реформа в търговското право на ААМР и КЧСИ всички подзаконовни нормативни актове, свързани с прилагането на ЗЧСИ: Наредба № 1 за условията и реда за провеждане на конкурс за ЧСИ, Наредба № 2 за задължителното застраховане, Наредба № 3 за годишните отчети, Наредба № 4 за служебния архив и Тарифа за таксите и разноските към ЗЧСИ, които бяха приети от министъра на правосъдието и Министерски съвет.

II. АНАЛИЗ

1. Законосъобразност

1.1. Изпълнителни действия

Резултатите от проведените анкети показват, че към момента на изготвяне на настоящия доклад като цяло се спазват законоустановените срокове във връзка с дейността на ЧСИ.

Според проведените с окръжни съдии анкети около 18,54% от обжалваните действия на ЧСИ са отменени. 15% от уважените жалби са за незаконосъобразен отказ за извършване на поискано изпълнително действие или за отказ за даване на справка по изпълнително дело. Анкетираните ЧСИ обаче отчитат в годишните си отчети 11,87% уважени жалби. За сравнение при ДСИ отменените действия са съпоставими - 11,37% от общия брой на обжалваните техни действия в същите съдебни райони. В таблиците по-долу е систематизирана информацията от постъпилите годишни отчети съответно на ДСИ и ЧСИ.

Таблица 1: СПРАВКА ЗА БРОЯ НА ЖАЛБИТЕ В СЪДЕБНОИЗПЪЛНИТЕЛНИТЕ СЛУЖБИ КЪМ НЯКОИ РАЙОННИ СЪДИЛИЩА ПРЕЗ ВТОРОТО ПОЛУГОДИЕ НА 2006 Г.

РАЙОНЕН СЪД	БРОЙ ЖАЛБИ		Щат ДСИ 2006 г.
	ПОСТЪПИЛИ	УВАЖЕНИ	
Варна	68	3	9
Пловдив	49	10	10
Русе	62	16	8
София	139	8	41
Карлово	16	1	2
Общо	334	38	
Процент уважени жалби	11,37%		

Таблица 2: СПРАВКА ЗА БРОЯ НА ЖАЛБИТЕ СРЕЩУ ЧСИ КЪМ НЯКОИ СЪДИЛИЩА ПРЕЗ ВТОРОТО ПОЛУГОДИЕ НА 2006 г.

Съд				Брой анкетирани ЧСИ	Постъпили	Уважени
Окръжен съд Варна				10	150	13
Окръжен съд Пловдив				9	16	0
Окръжен съд Русе				4	19	3
Софийски градски съд				31	152	24
Общо				54	337	40
Процент уважени жалби						11,87%

Следва да се отбележи, че ДСИ имат район на действие районен съд, докато ЧСИ работят на територията на окръжен съд. Окръжен съд Пловдив включва и Карлово.

По отношение на спазването на изискването за връчване на призовка за доброволно изпълнение (ПДИ) анкетираните ЧСИ са посочили, че към момента на попълване на анкетата са били връчени 91% от ПДИ, като невръчването на останалите 9% се дължи на следните причини:

- ПДИ е била вече връчена от ДСИ (при прехвърлени по § 3 ПЗРЗЧСИ изп. дела);
- към момента на анкетиране не е изтекъл срокът за изпращане на ПДИ;
- невъзможност за успешно връчване.

За сравнение при ДСИ процентът връчени ПДИ е съизмерим (91,58%).

Броят на констатираните нарушения на сроковете от страна на ЧСИ е 10% и е определен от банките като неголям на фона на общия брой изпълнителни дела. При ДСИ констатираните нарушения на законоустановените срокове са 11,11%. По отношение на образуваните дела срещу действия на ЧСИ анкетираните са посочили, че в 35,8% от случаите съдът не спазва сроковете по движение на делото.

Като цяло анкетираните съдии от окръжни съдилища отчитат подобряване на ефективността на принудителното изпълнение в резултат от прилагането на ЗЧСИ в следните насоки:

- значително съкращаване на сроковете за предприемане на изпълнителни действия;
- повишаване на активността на ЧСИ, на които е възложено по чл. 18 ЗЧСИ да установяват имуществото на длъжника и да избират начин на изпълнение;
- намаляване на периода на администриране на книгата по подадените жалби;
- изготвените обяснения по чл. 333 ГПК са мотивирани и подробни.

Освен положителните страни от приемането на ЗЧСИ за краткия срок по неговото приложение са установени и някои недостатъци. Преди всичко анкетираните съдии констатираат трайна тенденция на неприлагане в цялост на процедурите по администриране на жалбите от ЧСИ в следните насоки:

- не се изискват и прилагат платежни документи за дължимите такси за обжалване;
- не се връчват преписи от жалбите на всички страни;
- изпращат се непълни копия от изпълнителните дела;
- някои ЧСИ се въздържат от прилагане на чл. 200 ГПК и изпращат нередовните жалби в съда.

Немаловажен е и възникналият проблем при произнасяне по поискано в жалбата спиране по чл. 335 ГПК, преди в ОС да е депозирана самата жалба и надлежното администриране по 333 ГПК. Въпреки такова искане ЧСИ продължават администрирането на жалбата и изпълнението на вече насрочени принудителни изпълнения. Поради бавене на жалбите от страна на ЧСИ и недоверие възниква проблемът с подаване на жалбите директно в съда.

Според съдиите ЧСИ следва да изпращат жалбите без да ги администрат до ОС, с цел произнасяне по искането за спиране, след което администрирането по чл. 333 ГПК да продължи. Вероятно съдиите считат, че самият факт на подаване на жалбата е достатъчно основание за произнасяне на съда по искането за спиране. Тук възниква въпросът – ако жалбата е нередовна и пороците в нея не бъдат отстранени в законоустановените срокове за това, поради което на основание чл. 200, ал. 1, т. 2 ГПК същата бъде върната на страната от съдебния изпълнител, какво става с постановеното спиране. С тази конструкция ще се създадат условия от една страна за противоречива практика на съдебните изпълнители по продължаване на изпълнителното производство, а от друга – във всички случаи за необосновано забавяне на изпълнението. Ето защо по този въпрос следва да се изяснят позициите и уеднакви практиката. Ако идеята на законодателя не е ясно формулирана да се иска тълкуване или уреждане *de lege ferenda*.

Установено е, че се обжалват преди всичко действията на ЧСИ срещу оценките на недвижими имоти и движими вещи. Според съдиите длъжниците използват всички процесуални средства, предоставени им от закона, за да забавят изпълнението, поради което предвижданите промени в ГПК, свързани с ограничаване на възможностите за обжалване на действията на съдебния изпълнител и изчерпателното им посочване, ще

спрат тези възможности на длъжниците и ще оптимизират и ускорят принудителното изпълнение.

1.2. Съдебноизпълнителна практика

- Единодушно е становището на адвокатите за значително подобряване на организацията и експедитивността на издаваните от ЧСИ удостоверения и справки, както и при спазване от страна на ЧСИ на процесуални срокове за извършване на определени изпълнителни действия. Подобрява се съблюдаването на инструктивните срокове за придвижване на жалбите срещу незаконосъобразни изпълнителни действия.
- Принципът на пропорционалност в изпълнителния процес е законово установен чрез правилата за несеквеструемостта и в чл. 338 ГПК. Няма констатации за нарушения на този принцип от анкетираните ЧСИ. Мнението на банките е, че изискването за пропорционалност се спазва. Няма констатирани нарушения на чл. 338 ГПК и на правилата за несеквеструемост. Броят на случаите, в които разноските по изпълнението са непропорционално високи спрямо размера на изпълняемото право е съвсем малък спрямо общия брой дела. Понякога се греша при изчисляването на таксата по т. 26 от ТТРЗЧСИ. Например при извършен опис на недвижим имот таксата по описа не се приспада от таксата по т. 26.
- Има случаи при подадени молби за прехвърляне на изпълнително дело от ДСИ на ЧСИ по § 3 ПЗРЗЧСИ, в които се забавя предаването на делото (в рамките на няколко месеца), като за този период не могат да се предприемат никакви изпълнителни действия.
- Има един случай, при който банка е поискала прехвърляне на изпълнителното дело от един на друг ЧСИ, но образуваният изпълнителното дело ЧСИ е поискал да му бъде изплатена пропорционалната такса по т. 26 от ТТРЗЧСИ, без да е събрано паричното вземане.
- Според анкетираните банки следва да се регламентира прецизно определянето на събираните от ЧСИ пропорционалните такси поради това, че при разпределяне на сумите ЧСИ не отчитат, че събраната сума не покрива изцяло вземането на вискателя. В отделни случаи ЧСИ погасяват разноските за изпълнителното дело – пропорционалната такса върху целия присъден размер (а не само върху събраната сума) след това други такси и разноски по изпълнителното дело, лихвите и накрая главницата, която в повечето случаи не се погасява, тъй като заради горепосочените такси остатъкът е недостатъчен. Банките считат, че пропорционалната такса следва да се изчисли и събере върху събраната сума, която удовлетворява лихвите и главницата по вземането.

Правилният прочит на т. 26 от ТТРЗЧСИ сочи, че пропорционалната такса се начислява върху събраната сума, като вземанията се удовлетворяват в следния ред – разноски, лихва, главница.

- След измененията на чл. 382 ГПК се създаде противоречива практика относно възможността за възлагане на вещи и недвижими имоти в полза на взыскателя вместо плащане и след обявяването на втората публична продажба за нестанала. Необходима е изрична уредба на този въпрос или чрез допускане, или чрез изключване на тази възможност.
- Също така има противоречива практика и при определянето на крайния момент, до който длъжникът може да направи искане за спиране на продажбата по чл. 348 от ГПК.
- Противоречива е практиката относно отбелязване на точния момент (дата, час, минута, секунда) на връчване на запорно съобщение и постановеното в чл. 344, ал. 3 ГПК, че запорът върху вземането се счита за наложен спрямо третото задължено лице от деня, в който му е връчено запорното съобщение. Анкетиранияте банки отбелязват, че има случаи, в които са извършвани разпореждания с банкови сметки в деня на получаване на запорното съобщение, но в по-ранен час. По тази причина препоръчват отбелязване на точния момент на връчване на запорното съобщение.
- Има противоречива практика – следва да се изясни възможността за приключване на изпълнителното дело при реализиране на вземането по него, което в момента е поставено в зависимост от необходимостта да се вдигнат по отношение на длъжника наложените ограничения върху имуществото му или административни ограничения, свързани с личността му. Прави се предложение за законодателно уреждане на възможността за служебно констатиране на погасяване на вземането по изпълнителния лист и оттук за прекратяване на изпълнителното дело в смисъл, че ако вземането е удовлетворено и не е налице материален интерес, делото да се счита прекратено след влизането в сила на постановлението за прекратяване, което ще доведе до служебно вдигане на наложените запори и възбрани.

1.3. Нормативна уредба

Анкетиранияте са идентифицирали следните празноти в правната уредба:

- Възможност за съдействие от органите на полицията по смисъла на чл. 328 ГПК при издирване на МПС.
- Липсва регламентация относно определяне на таксите в случаите на изпълнение от страна на длъжника директно на взыскателя по време на изпълнителното производство;
- Липсва адекватна и детайлна уредба на опис и продажба на бързоразвалящи се вещи и на животни и чрез борса;
- Липсва норма, която да урежда действащ механизъм за отделяне на секвестрируемата горница от недвижим имот по чл. 339, б. ”ж” ГПК;
- Фиксиране на крайния момент, до който длъжникът може да направи искане за спиране на изпълнителното дело по чл. 348 от ГПК;

- В чл. 384, ал. 2 ГПК във връзка с установения момент на придобиване на собствеността, възможността за обжалване на възлагателното постановление и неговата отмяна, предпоставката за въвеждане във владение на имота, установена в чл. 386 ГПК (възлагателното постановление да е влязло в сила), и правилата за носенето на риска е необходима норма, която да установи в кой момент във връзка с публичната продажба и правата на наддавачите длъжникът може да плати, съответно вискателят и длъжникът да постигнат споразумение и изпълнителното дело да бъде прекратено на основание чл. 330, ал. 1, б. „а” и „б” ГПК. Би могло *de lege ferenda* да се установи срок, какъвто е установен в чл. 348 ГПК;
- В § 3 от ПЗР на ЧСИ въобще не е уреден случаят на продължаване на изпълнението от ДСИ по дело висящо пред ЧСИ, както и от ЧСИ по дело висящо пред друг ЧСИ. Уреденото прехвърляне на дела е едностранен процес – само от ДСИ към ЧСИ. Дори от ЧСИ към ЧСИ е невъзможно извън случаите на изпращане по подсъдност. Производството следва да се прекрати и да се образува наново, като в този случай вискателят губи разноските и обезпеченията, както и другите извършени действия. Липсата на изрична законова уредба на тези случаи създава противоречива практика сред действащите съдебни изпълнители;
- Според анкетирания адвокати следва да се уреди задължение на ЧСИ постъпилите и изплатени суми по изпълнителните дела да се водят в отделен регистър и събраните такси и допълнителни разноски по ТТРЗЧСИ също да се водят в отделен регистър;
- Публичните продажби и търгове трябва да се обявяват и чрез Интернет-страницата на камарата на ЧСИ или на друго място, до което има отдалечен достъп по електронен път;
- Необходима е по-подробна регламентация на изпълнението върху налични ценни книги;
- Уредбата на заповест и изпълнение върху дял на длъжника в търговско дружество се нуждае от детайлизиране;
- Налагането на заповест върху движими вещи, които подлежат на регистрационен режим следва да бъде уредено чрез вписване на заповестта в тези регистри.
- Анкетирания съдии предлагат да се предвиди възможност за освобождаване от такси по изпълнителното производство – от кои такси, процедура, възможност за обжалване.
- Анкетирания адвокати правят предложение и за законодателно уреждане на възможност за нова оценка на движимите вещи в предвиденият шестмесечен срок между първа и втора публична продажба по чл. 382, ал. 2 ГПК предвид възможността те да бъдат увредени или морално да остаряват.

По отношение на съществуващата правна уредба е идентифицирана необходимост от следните изменения:

- Промяна на 6-месечния срок (скъсяване) между първа и втора публична продан.
- Промяна на правната уредба относно режима на свиждане с деца и на изпълнението на задължението за предаване на дете – следва да се съгласуват разпоредбите на Закона за закрила на детето и чл. 423а ГПК.
- Едновременното изпращане на ПДИ до длъжника и запорното съобщение до третото задължено лице (напр. банка), както и липсата на законоустановен срок, в който третото задължено лице следва да внесе дължимата от него сума по сметката на ЧСИ, ако не оспорва своето задължение, на практика може да доведе до изпълнение на задължението два пъти – веднъж доброволно от длъжника и втори път от банката като трето задължено лице. Банката не получава информация за доброволното изпълнение или получава съобщение за вдигане на запора едва след като е превела дължимите суми по запора. По този начин се нарушава и разпоредбата на чл. 325, ал.1 ГПК, съгласно която, когато пристъпи към изпълнение, държавният или частният съдебен изпълнител е длъжен да изпрати на длъжника призовка, с която му дава 7-дневен срок за доброволно изпълнение. Клиентите на банката основателно възразяват срещу изпълнението на запора и се стига до спорове. Посочените разпоредби трябва да бъдат съобразени една с друга, за да може да се даде възможност на длъжника да изпълни доброволно и същевременно да се обезпечи изпълнението.

Тук се пропуска фактът, че съдебният изпълнител няма право да превежда постъпили суми на вискателя, преди изтичане на срока за доброволно изпълнение, с което законодателят е елиминирал опасността от двойно плащане.

- Чл. 325, ал. 1 и чл. 391, ал. 1 ГПК не са синхронизирани, а също така липсва срок за изпълнение. Често възниква въпросът, в случай, че третото задължено лице не оспорва своето задължение, кога трябва третото лице да изпълни своето задължение по запорираното вземане – едновременно със съобщаването на съдебен изпълнител за обстоятелствата по чл. 391, ал. 1 ГПК или едва след изтичане на тридневния срок от връчването.

Тук се пропуска фактът, че когато извършването на дадено действие не е свързано с определен в закона срок, то се извършва веднага, в момента, в който са налице законоустановените изисквания за това. В случая – когато ТЗЛ установи обстоятелствата, които обосновават признаване на вземането от негова страна.

- Според анкетираните банки по отношение на обстоятелствата по чл. 391, ал. 1, б. „в” ГПК, които третото задължено лице следва да съобщи на съдебния изпълнител, посочването на размера на вземането, върху което се налага запорът, и доколко наличните суми, които са блокирани в изпълнението му,

обезпечават дълга представлява разкриване на банкова тайна и е нарушение на чл. 62 от Закона за кредитните институции.

Тук се пропуска фактът, че чл. 391 ГПК не поставя изискване за посочване размера на вземането, върху което е наложен запорът.

- Всички анкетирани предлагат да се премахне привилегията на държавата за предпочително удовлетворение, тъй като в много случаи, когато задълженията на длъжника са големи, на практика вискателят не може да се удовлетвори от постъпилата сума години наред.
- Промяна на нормативната уредба във връзка с продажбата на движими вещи чрез борса или магазин. Уредбата следва да се уеднакви с реда за извършване на публична продажба на недвижим имот. Действащата уредба за продажба на движими вещи чрез магазин.
- Ограничаване на възможността за обжалване на действията на съдебния изпълнител.
- Въвеждане на публична продажба с явно наддаване.
- Двуйнстанционност при обжалване действията на съдебния изпълнител.
- Промяна в реда за призоваване с цел по-голяма ефективност (прилагане на чл. 51 ГПК, без да са налице условията на чл. 325, ал. 3 ГПК).
- Необходимо е въвеждане на минималната работна заплата като основен измерител по чл. 341 от ГПК.
- Отмяна на чл. 418 ГПК.

1.4. Взаимодействие с държавни органи

По отношение на достъпа на ЧСИ до информация се констатира добра връзка с държавните органи и учреждения. Само 0,76% са отказите да се предостави искана по надлежния ред информация по делата, но не може да не се отбележи, че 27% от издадените справки и удостоверения се предоставят на ЧСИ след законоустановения срок. За ДСИ – от поисканите удостоверения в законоустановения срок са издадени 97,56% от тях, 2,58% са издадени след срока и в 0,06% е отказано издаването на удостоверения и справки. Посочените цифри налагат извода, че държавните институции все още третираат по различен начин ЧСИ от ДСИ, като забавят исканата информация и сравнително по-често отказват предоставянето ѝ.

Като цяло банките получават достъп до информация по изпълнителните дела винаги, когато поискат такава. Проведените анкети с осем банки показват, че броят на издадените удостоверения и справки от ЧСИ е над 600 (следва да се има предвид, че информацията не обхваща всички банки в страната). Сред анкетираните банки няма констатиран отказ от страна на ЧСИ да издават удостоверения и справки.

По отношение на достъпа до информация на ЧСИ адвокатите отделят специално внимание на необходимостта от спешно въвеждане на информационни системи и осигуряване на оперативна съвместимост и информационен обмен с поддържаните от

ТД, НАП, КАТ, общини и др. бази данни. Целта на този обмен е максимално бързо получаване на информация за имуществото на длъжника с оглед на нуждите по съответните изпълнителни дела.

Спрямо задължението за оказване на съдействие по принудителното изпълнение от държавни органи анкетираните ЧСИ отбелязват, че съдействието с органите на полицията е много добро, като са единични случаите на откази от съдействие представляващи 0,68% от исканите такива. За подобряване на съдействието с МВР съвместна работна група разработи Инструкция. При ДСИ се констатира пълно съдействие от органите на полицията.

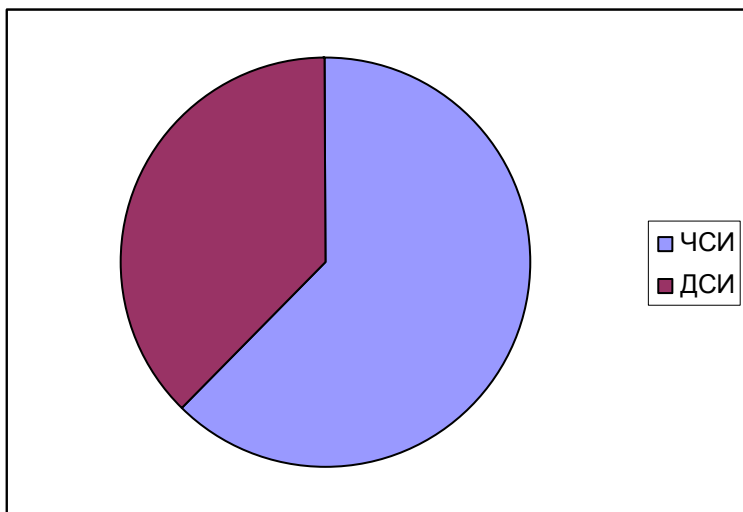
2. Ефективност

2.1. Изпълнителни дела

Бизнес общността и гражданите дълго чакаха да се осъществи реформата в принудителното изпълнение и я посрещнаха с големи надежди. Необходимостта от гъвкава и ефективно работеща система в България е голяма с оглед на големия брой висящи изпълнителни дела, натрупани с години в ДСИ. Част от причините за това са, че в продължение на 17 години държавата в лицето на ВСС и МП е negliжирала тази дейност, като не е инвестирала средства нито в материалните условия на труд, нито в информационни технологии, нито в квалификацията на съдия-изпълнителите. С приемането на ЗЧСИ се въведе либерален режим и стартира новата професия на частния съдебен изпълнител. Общият брой образувани изпълнителни дела при ЧСИ възлиза на 37 286 за второто полугодие на 2006 съгласно данните, отчетени в Годишния доклад на КЧСИ. Според официалната статистика на МП през второто полугодие на 2006 г. общо образуваните дела от ДСИ за страната са 22 727. Средният брой новообразувани дела на един ЧСИ е 238, докато при ДСИ той е 103 (при реално действащи 220 ДСИ и щат от 255). Освен по новообразуваните дела ДСИ са работили и по стари дела. Ако се прибавят и висящите дела, средният брой по-които е работил един ДСИ е 1758 изпълнителни дела. Големият брой висящи дела при ДСИ се дължи на несвършените от минали периоди дела. ЧСИ безспорно демонстрират значително по-висока работоспособност, бързина и ефективност.

Анкетираните посочват, че към момента местонахождението, функционалната и техническа обезпеченост на офисите на ЧСИ е добре осигурена и повечето са разположени в близост до съдебните и финансови институции, което улеснява достъпа на гражданите. Канторите са обозначени с големи табели и офисите са оборудвани с необходимата техника за бързо и качествено осъществяване на дейността.

Графика 1. Новопостъпили дела при ЧСИ и ДСИ за второто полугодие на 2006 г.

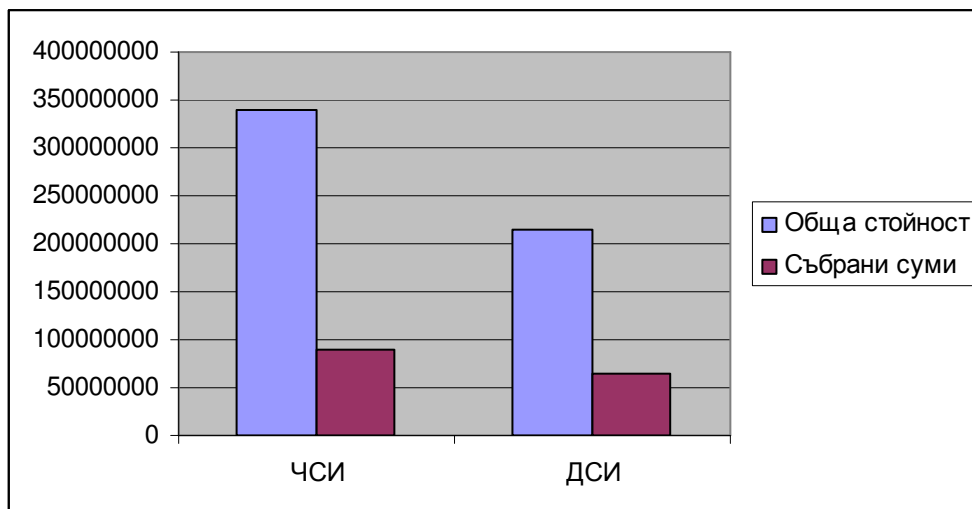
Проведените анкети с ЧСИ показват, че по-голямата част от делата са новообразувани. Броят новообразувани дела значително превишава прехвърлените по § 3 ПЗРЗЧСИ, които са 12 409, или 1/3 от всички дела. Тук следва да се отбележи и фактът, че 50% от ЧСИ към края на 2006 г. упражняват правомощията си от не повече от 1 ½ месец, тъй като след проведения конкурс тези ЧСИ встъпиха в длъжност през месец ноември.

За оценката на прилагането на ЗЧСИ е интересно да се изследват и видове изпълнителни дела, образувани при ЧСИ. Приблизително 80% от делата на анкетираните ЧСИ са с взыскател юридическо лице (най-често търговец). Това показва, че фирмите и бизнеса значително по-бързо се ориентират в новата система и възлагат надежди и доверие на ЧСИ.

2.2. Удовлетворени вземания

Към края на 2006 г. на ЧСИ са възложени изпълнителни дела на обща стойност 339 558 651 лв., от които са събрани 89 386 884 лв. ЧСИ отчитат средна събираемост от 26%. Средната събираемост при ДСИ е 15,39%. За по-ниските нива на събираемост при ДСИ следва да се има предвид по-голямата им натовареност предвид несвършените дела от предишни периоди, както и обстоятелството че при част от случаите е налице липса на имущество, което да е годен обект на принудително изпълнение. Допълнителна причина е и недостатъчната активност на взыскателите.

Графика 2. Суми по образувани дела при ЧСИ и ДСИ за второто полугодие на 2006 г.

За целите на сравнителния анализ тук правим съпоставка между сумите по образувани дела за второто полугодие на 2006 г. Същевременно трябва да отбележим, че в края на отчетния период при ДСИ е останала несъбрана сума по всички висящи изпълнителни дела на стойност 2 231 203 770 лв.

Анкетираните ЧСИ посочват броя удовлетворени непарични притезания – 32 бр. от образуваните 49 бр., т. е. 65.31%. Анкетираните ДСИ не са предоставили информация.

2.3. Приложение на чл. 18 ЗЧСИ

Предвидената в чл. 18 ЗЧСИ възможност за взискателя е нова и представлява значително предимство на ЧСИ пред ДСИ. Проведените анкети обаче показват, че голяма част от взискателите, представлявани в изпълнителния процес от адвокати, не използват възможността от подобно възлагане. Някои от тях я приемат като „изземване“ на техните функции. Само 23% от общия брой образувани изпълнителни дела констатира възлагания по чл. 18 ЗЧСИ.

Екипът на работната група, изготвил доклада, се надява, че с времето и реформата в адвокатурата тази тенденция ще бъде преодоляна.

3. Професионализъм

3.1. Обучение

Към момента на изготвяне на настоящия доклад над 60% от ЧСИ са участвали в организираните и провеждани от КЧСИ обучителни курсове, докато едва 3,5% от ДСИ са преминали подобни курсове към Националния институт на правосъдието (НИП).

НИП negliжира квалификацията на ДСИ и не развива обучения по изпълнително производство и повишаване на квалификацията на ДСИ. Понастоящем КЧСИ предоставя възможност за продължаващо обучение на ЧСИ в рамките на следните 4 обучителни курсове:

- Ефективно принудително изпълнение;
- Практиката на ЧСИ – проблеми и решения;
- ЧСИ между длъжника и вискателя – техники за справяне с проблемни ситуации;
- Проблеми на особените залози.

Общо мнение на анкетирания е, че издаването на бюлетин, съдържащ съдебна практика в изпълнителното производство, би спомогнало за повишаването на квалификацията както на ЧСИ, така и на ДСИ. КЧСИ започна такава инициатива с подкрепата на Проекта за реформа в търговското право на ААМР. Очаква се първият брой на това издание да бъде разпространен до средата на месец септември 2007 година.

Работната група по мониторинг, анализирайки анкетите стигна до извода, че е необходима допълнителна, продължителна и периодична квалификация в съдебното изпълнение. Трябва да бъдат разработени структурирани програми за обучение на съдебни изпълнители, както и на други ангажирани с процеса лица. КЧСИ има готовност да обучава и ДСИ.

3.2. Информационна система на съдебното изпълнение (ИССИ)

С финансовата подкрепа на Американската агенция за международно развитие и ПРТП МП изгради информационна система на съдебното изпълнение в България. Системата е единна, електронна и уеб-базирана. Тя дава възможност за автоматизирано водене на регистрите на съдебните изпълнители. ИССИ автоматизира работните процеси и ще предостави надеждна статистика за работата на съдебното изпълнение. Тя ще създаде и условия за осъществяване на контрол върху дейността на СИ от страна на Инспектората на МП, както и допълнителна гаранция за прозрачност и сигурност за страните в принудителното производство.

В техническата група, изготвила заданието и техническите спецификации на системата взеха участие 10 ЧСИ и 2 ДСИ. Изграждането на ИССИ се осъществи от фирма-разработчик на програмни продукти. До въвеждането на ИССИ 25% от ЧСИ са ползвали подобен род система и само някои от СИС, като системите са остарели и не отговарят на нуждите на СИС. В момента на завършване на настоящия доклад се провежда обучение на СИ и се очаква реалния старт на системата.

3.3. Професионална етика

Общото събрание на КЧСИ е приело Правила за професионално поведение на ЧСИ през септември 2006 г. Предстои на основата на тези правила до края на 2008 г. да се разработи Етичен кодекс на ЧСИ. Проведените регионални проверки от страна на

КЧСИ са потвърдили спазването на Правилата за професионално поведение от страна на ЧСИ.

С цел развиване на отношенията в гилдията и издигане на имиджа на професията на ЧСИ отговорниците от Съвета на КЧСИ по региони организират периодични регионални срещи на членовете на КЧСИ. Съветът на КЧСИ е разработил и приел и Комуникационна стратегия на КЧСИ, както и стратегически план за развитието си през следващите 5 години.

Камарата поддържа и близки партньорски взаимоотношения със Съюза на съдебните изпълнители (ССИ). Проведените анкети показват, ДСИ възприемат ЧСИ като партньори и обратното. Отношенията им са колегиални и дори предприемат съвместни инициативи като изготвянето на обща позиция и становище пред Парламента във връзка с обсъждания проект на нов ГПК.

КЧСИ успешно взаимодейства и с професионалните организации на нотариусите и адвокатите. Трите гилдии се обединиха и изготвиха общо мотивирано становище във връзка с въвеждането на ДДС. Те проведоха активна медийна кампания и сезираха омбудсмана на републиката, което доведе до отмяна от страна на Конституционния съд на Закона за ДДС.

Въпросите, свързани с професионалната етика и морал тепърва ще излизат на преден план. Ето защо е изключително важно КЧСИ да започне работа по изготвянето на Етичен кодекс, както и обучение по неговото прилагане.

4. Отчетност

4.1. Контрол от Инспектората към МП

Паралелно с утвърждаването на системата на частното съдебно изпълнение, се развиват и усъвършенстват механизмите за външен контрол върху дейността на съдебните изпълнители, осъществяван от Съдебния инспекторат, който е самостоятелно звено, подпомагащо министъра на правосъдието при контрола върху съдебните изпълнители и при ангажиране на дисциплинарната им отговорност. В рамките на дейността на работната група за мониторинг по приложението на ЗЧСИ са разработени Наръчник на надзорния процес и Методика за провеждане на планови проверки на дейността на ЧСИ и е проведено обучение на съдебните инспектори по прилагането на тези документи.

За второто полугодие на 2006 г. Инспекторатът към МП е извършил 114 проверки на ЧСИ по конкретни жалби и сигнали и е установил следните видове нарушения:

- Неспазване на чл. 353 ГПК и на чл. 191 ДОПК;
- Неспазване на срока по чл. 333, ал. 3 ГПК за изпращане на жалбата, копие от изпълнителното дело и обясненията на ЧСИ в съответния окръжен съд;
- Неизпълнение на разпореждане на съдията за изпращане на копие от изпълнителното дело в окръжния съд с оглед решаване на подадена жалба;

- ЧСИ е продължил изпълнителните действия (превел е постъпилата по сметката му сума от длъжника на взыскателя) преди да изтече 14-дневният срок по чл. 191 ДОПК;
- В нарушение на чл. 4, ал. 1 от Наредба № 4 и на чл. 22 ал. 4 ЗСЧСИ свършените изпълнителни дела не се съхраняват в кантората;
- Не е извършено разпределение на постъпилата по изпълнителното дело от длъжника сума при наличие на публични задължения (в нарушение на чл. 355 ГПК), в случаите, когато сумата е недостатъчна за пълното удовлетворяване на всички кредитори;
- Среща се забавяне на връчването на препис от жалбите на страните по изпълнителните дела за разлика от бързината на връчване на ПДИ;
- Извършване на действия извън района на действие на ЧСИ (в нарушение на чл. 2, ал. 4 ЗСЧСИ);
- Липса на разпореждане и на изпращане на съобщение вместо ПДИ по чл. 319 ГПК на ответника/длъжник по изпълнителното дело;
- извършване на действия извън изпълнителния титул;
- нарушение на чл. 16, ал. 4 от Наредба № 4 за служебния архив при обем на делото повече от един том.

За сравнение през същия период извършените проверки на дейността на ДСИ по конкретни жалби и сигнали са 100, като най-често срещаните нарушения са :

- Не се поставя дата и час на постъпващите в канцеларията на СИС документи (чл.18 ал. 1 т. 2 от Правилника за съдебната администрация в районните, окръжните, военните и апелативните съдилища /ПСАРОВАС/);
- В дневника на извършените действия (срочната книга) не се отбелязва причината за отлагане на насроченото действие;
- Не се извършва перемция на изпълнителните дела;
- Липсва произнасяне по всички искания в молбата на страните по делата;
- При нередовности на подадената молба за образуване на изпълнително дело липсва разпореждане за изправянето им;
- Не се спазва чл. 319 ГПК: на страните не се изпраща съобщение вместо ПДИ; при обезпечителна мярка заповед на движима вещ не се извършва опис, оценка и не се назначава пазач на вещта, а неправилно се прилага чл. 344 ГПК;
- При посочен начин на изпълнение продажба на ипотекиран имот липсват разпореждания при образуване на делото за насрочване на опис и оценка, за назначаване на вещо лице, за събиране на данни за тежести и данъчни задължения на длъжника (нарушение на чл. 325а ГПК). Разпореждано е само на длъжника да се изпрати ПДИ.

- Заключениета на вещите лица за оценка на недвижим имот не са приемани от ДСИ, за да може като негово действие оценката да се обжалва от страната, която счита, че е извършена неправилно;
- Не се изготвят протоколи по чл. 376 ал. 3 ГПК;
- Изготвените протоколи по чл. 376 ал. 3 ГПК са изготвяни неправилно – или не е посочена датата на разгласяване на обявлението на трите места, посочени в ал. 2 на същия текст, или са изготвяни след започване на проданта;
- Липсват доказателства за разлепване на обявленията на съответните места по чл. 376, ал. 2 ГПК;
- По делата за “режим дете” се изпраща само ПДИ, без да се призовават страните, за да се изготви протокол, в който ДСИ да предупреди длъжника да спазва решенията на съда и за наказателната отговорност, която носи, ако не го стори;
- Липсва произнасяне по постъпилите по делото книжа;
- Не се спазва срока по чл. 376, ал. 1 ГПК – ако няма жалба в седмодневен срок от извършване на описа, ДСИ да насрочи продажба на имота;
- В обявленията за продажба не се посочват всички реквизити, напр. не е вписано дали имотът е ипотekiран (чл. 376 ал. 1 ГПК) или не е определено времето, през което той може да бъде разгледан от лицата, които желаят да го купят (чл. 376, ал. 4 ГПК и др.);
- Не се спазва срокът по чл. 333, ал. 3 ГПК – след изтичане на срока за подаване на възражение жалбата с копие от делото и обясненията на страните не се изпраща в съответния окръжен съд;
- В окръжния съд се изпраща оригиналното изпълнително дело, а не копие от него, с което се забавя изпълнителното производство;
- Не се спазва срокът по чл. 362, ал. 2 ГПК – предявяването на оценката на движимата вещь се насрочва след повече от седем дни от описа ѝ; тази разпоредба се прилага неправилно и при продажба на недвижим имот.

Към момента на изготвяне на доклада, Съдебният инспекторат изпълнява одобрения от министъра на правосъдието план за дейността си през първото полугодие на 2007 г., включващ наред с другите дейности 3 проверки на частни съдебни изпълнители и 4 проверки на СИС при РС.

4.2. Контрол от Съвета на КЧСИ

Към момента на изготвяне на доклада Съвета на КЧСИ е извършил 10 проверки, като най-често срещаните нарушения са:

- отклонения от изискванията на Наредба №4 за служебния архив на ЧСИ – некоректно отразяване по деловодните книги;
- липса на оформени протоколи за извършени действия;

- липса на отбелязване в изпълнителния лист на погасяване на задължението;
- неиздаване и неприлагане на сметки по изпълнителните дела;
- липса на справки от държавни институции – НАП, АДВ;
- отказ да се получи и входиращ документ.

4.3. Отговорност

В резултат на тези нарушения пред Дисциплинарната комисия на КЧСИ са образувани 6 дисциплинарни производства (3 по искане на МП и 3 по искане на Съвета на КЧСИ), като по 2 от тях са наложени дисциплинарни наказания. Също така има и едно висящо съдебно дело за имуществена отговорност на ЧСИ. Няма повдигнати обвинения и влезли в сила присъди по наказателни производства срещу ЧСИ.

За периода на мониторинга е наложено дисциплинарно наказание на един ДСИ.

III. ПРЕПОРЪКИ

1. Предложения за повишаване на професионалната квалификация

Анализът на практиката показва, че не са малко случаите, в които незаконосъобразността на действията на СИ, както и противоречивата практика, се дължи в немалко случаи на недобро познаване на нормативната уредба на изпълнителния процес, както и натрупаната досега практика. Поради това работната група по мониторинг препоръчва:

- Да се организират съответни курсове и семинари за обучение както на ЧСИ, така и на ДСИ и на окръжни съдии. Желателно е част от тези обучения да се организират и провеждат за ЧСИ, ДСИ и на окръжни съдии съвместно.
- НИП да организира разработване и провеждане на обучителни курсове за повишаване професионалната квалификация на ДСИ и на окръжни съдии, които разглеждат жалби срещу съдебни изпълнители.
- КЧСИ да продължи и разшири дейността си по обучение на ЧСИ.

2. Предложения за Тълкувателни решения

- Налице е противоречива практика на съдебните изпълнители и съдилищата след измененията на чл. 382 ГПК. Предвид съдържанието и систематическото място на разпоредбата работната група по мониторинг установи две становища.
 - Според едното становище се смята, че 7-дневният срок по чл. 382, ал. 1 ГПК за възможността на вискателя да поиска да му бъде възложена вещта–предмет на публичната продан, е преклузивен. Тази възможност не стои при новата продан, която се провежда, когато първата не е станала. Противното разбиране създава възможността за шиканиране в изпълнителния процес от страна на вискателите. Те биха прескачали възможността да купят имота по направената оценка, за да искат възлагане на по-ниската цена при новата продан – 80% от оценката.
 - Според другото становище вискателят може да иска възлагане и при нестанала нова продан.

С оглед уеднаквяването на практиката следва да се направи предложение до ОСГК на ВКС за издаване на тълкувателно решение.

- Да се направи предложение за търкуване на чл. 339, б.”ж” ГПК.
- Да се направи предложение за тълкуване относно срока по чл. 391 ГПК, в който третото задължено лице може да изпълни.

3. Предложения de lege ferenda

- Следва да се уредят редът и последиците от прехвърляне на образувани изпълнителни дела между ЧСИ, както и от ЧСИ на ДСИ по подобие на § 3 ПЗРЧСИ.

- Да се създаде норма, според която при подадена жалба срещу действията на съдебния изпълнител с особено искане за спиране на изпълнителното производство съдебният изпълнител да изпраща незабавно в съда искането за спиране и копие от жалбата, както и копие от изпълнителното дело.
- Да се уреди нормативно начинът и редът за съдействие на съдебния изпълнител от органите на полицията по смисъла на чл. 328 ГПК за издирване на МПС.
- Да се измени уредбата по ТТР към ЗЧСИ по отношение на таксата по т. 26 в случаите на изпълнение от страна на длъжника директно на вискателя по време на изпълнителното производство, като се диференцира размерът ѝ в зависимост от фазата на производството, в която задължението е изпълнено.
- Да се създаде детайлна уредба на опис и продажба на бързоразвалящи се вещи и на животни в следния смисъл:
 - **Създава се нова ал. 3 на чл. 362 ГПК:**
„Ал. 2 не се прилага при продажба на бързоразвалящи се вещи и животни.”
 - **Създава се нова ал. 2 на чл. 367а ГПК:**
„Вещи, които подлежат на бързо разваляне, или за опазване на които са необходими значителни разходи или специални условия, се продават не по-късно от 7 дни от описа.”
 - **Създава се нова ал. 3 на чл. 367а ГПК:**
„По реда на ал. 2 се продават и описаните животни.”
- Следва да се създаде норма, съгласно която публичните продажби и търгове трябва да се обявяват чрез Интернет-страница, до която има отдалечен публичен достъп по електронен път.
- Налагането на запор върху движими вещи, които подлежат на регистрационен режим следва да бъде уредено чрез вписване на запора в тези регистри.
- Срокът по чл. 382, ал. 2, изр. 2 ГПК следва да се съкрати на 3 месеца.
- Необходимо е да се уреди публичната продажба на неподелям съсобствен имот, както следва:
 - **Създава се нова ал. 4 на чл. 382 от ГПК:**
„Когато съдът постанови по Чл. 288, ал. 1, съсобствен имот да бъде изнесен на публична продажба, последното изречение на ал. 2 не се прилага.”
 - **Създава се нова ал. 4 на чл. 293 от ГПК:**
„В случай че неподелемият съсобствен имот не може да бъде продаден при втората публична продажба, държавният или частният съдебен изпълнител извършват нова оценка на имота и го обявяват на публична продажба по реда на чл. 382, ал. 1 и 2 толкова пъти, колкото е необходимо за прекратяване на съсобствеността.”

- Необходимо е да се измени правната уредба относно режима на свиждане с деца и на изпълнението на задължението за предаване на дете, като се съгласуват разпоредбите на Закона за закрила на детето и чл. 423а ГПК.
- Във връзка с приложението на чл. 391, ал. 1 ГПК, когато третото задължено лице е банка, следва да се предвиди изменение в чл. 62 ЗКИ, според което да се уреди изрично предоставянето на информация на съдебния изпълнител.
- Следва да се отменят в съответните закони разпоредбите, установяващи привилегията на държавата за предпочитително удовлетворение, тъй като в много случаи, когато задълженията на длъжника са големи, на практика вискателят не може да се удовлетвори от постъпилата сума години наред. Проблем е и невъзможността да се проведе изпълнение върху имущество, върху което АДВ е вече насочила изпълнението. Предлагаме да се ограничи невъзможността за насочване на изпълнението върху имущество, възбранено или запорирано от държавата, с някакъв срок – абсолютно или относително определен.
- Редът за извършване на продажба на движими вещи в изпълнителния процес по ГПК трябва да се уеднакви с реда за извършване на публична продажба на недвижим имот, какъвто беше режимът преди измененията с ЗИДГПК, обн. ДВ, бр. 105 от 2002 г. Трябва да се запази възможността за продажба на движими вещи чрез борса, но тя да се регламентира по установения в ДОПК ред и да се отнася само за вещи, които могат да се продават на борса.
- Следва да се уреди режим на провеждане на публична продажба с явно наддаване.
- При изпълнение върху вземания на длъжника от трето задължено лице е необходимо да се предвиди като изпълнителен способ продажба на вземането. В чл. 341 ГПК следва да се въведе като критерий минималната работна заплата, като допълнителен критерий в б.б. «б» – «д» се установи съответен процент от минималната работна заплата.

4. Предложения за оптимизиране на контрола върху дейността на ЧСИ

Контролът, който КЧСИ осъществява, се реализира посредством Дисциплинарната комисия (ДК), която черпи своите контролни правомощия от ЗЧСИ, Устава на КЧСИ и Правилата за дейността на ДК на КЧСИ. Голяма част от текстовете на тези 3 документа са едни и същи, т. е. Правилата на ДК не доразвиват нормите на ЗЧСИ и Устава на КЧСИ, а по-скоро ги повтарят. Редно е разпоредбите на този документ на ДК да бъдат разширени и да бъдат добавени текстове, които да регламентират:

- Сроковете, които членовете на ДК трябва да спазват с оглед образуването, разглеждането и произнасянето по дисциплинарните производства;
- Критериите за налагане на дисциплинарно наказание;

- Общите положения в дейността на ДК (структура, периодични заседания, уеднаквяване на практика и др.);
- Подобряване на някои неточности на старите текстове (добавяне на някои реквизити във формата на завеждане и решаване на дисциплинарното производство).

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За периода на наблюдение ЗЧСИ е получил реално приложение както по отношение на институционалното изграждане на системата на частното съдебно изпълнение, така и по отношение на ефективността, бързината и законосъобразността при осъществяване на функцията по принудително изпълнение на влезлите в сила съдебни актове и други актове и документи, подлежащи на принудително изпълнение. Значителен е дялът на изпълнителните дела, образувани и успешно проведени от ЧСИ. Като фактори за по-нататъшно повишаване на ефективността на индивидуалното принудително изпълнение (частно и държавно) се отчитат усъвършенстването на процесуалното законодателство, уеднаквяването на практиката на съдебните изпълнители и съдилищата, а също и въвеждането на информационната система за съдебното изпълнение.

За по-нататъшното утвърждаване на частното съдебно изпълнение са необходими текущо повишаване на квалификацията на съдебните изпълнители, усъвършенстване на системите за контрол и възприемане на единни практики и стандарти в дейността на съдебните изпълнители – в т. ч. и касаещи етичните правила за поведение.

Общото виждане е, че работата на ЧСИ ускорява удовлетворяването на вискателите и спомага за увеличаването на събираемостта по изпълнителните дела. Ускорено е превеждането на събраните суми по сметка на вискателя, което беше един от основните проблеми при държавното съдебно изпълнение преди реформата, най-вече на територията на гр. София. Това е причината повечето новообразувани изпълнителни дела да бъдат при ЧСИ. Като цяло действията на ЧСИ се извършват в рамките на закона и редките случаи на обжалване на техни действия завършват предимно с отхвърляне на жалбите.

Въпреки краткия период, в който се прилага ЗЧСИ, натрупаната практика дава основания да се направи преценка какви законодателни промени следва да се извършат в ЗЧСИ. Вече е факт и ЗИДЗЧСИ (Обн., ДВ, бр. 31 от 2007 г.). Болшинството от идентифицираните в този доклад празноти в законодателната уредба се отнасят до ГПК. Понастоящем проектът за нов ГПК се обсъжда в Народното събрание и се очаква голяма част от предложенията да намерят своето място в новия кодекс.

Стартиралата инициатива за издаване на сборник съдебна практика с коментари е основа за преодоляване на съществуващата противоречива съдебна практика по въпросите на съдебното изпълнение.

Наред с положителните тенденции, се наблюдават и някои области, в които съдебно-изпълнителната практика може да се подобри: популяризиране на института на частния съдебен изпълнител, уеднаквяване на практиките, разработване на минимални стандарти за упражняване на дейността.

Основен извод е, че въвеждането на института на ЧСИ значително допринася за подобряване бързината и законосъобразността на дейността по изпълнение на влезлите в сила съдебни актове и на изпълнението на актовете, издадени на извънсъдебни изпълнителни основания.